

Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika-Maďarsko 2021 – 2027

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE
podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Riadiaci orgán: Ministerstvo zahraničného obchodu a zahraničných vecí Maďarska

2. Identifikačné číslo.

DIČ: 15311344-1-41, IČO: 15311344-8411-311-01

3. Adresa sídla.

Bem rakpart 47, 1027 Budapešť, Maďarsko.

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Riadiaci orgán:

Nikoletta Horváth, riaditeľka odboru programov cezhraničnej spolupráce,

Ministerstvo zahraničného obchodu a zahraničných vecí Maďarska

Adresa: Bem rakpart 47, 1027 Budapešť, Maďarsko

Tel. +36 1 4581194

e-mail: nikoletta.horvath@mfa.gov.hu

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky vystupuje v programe Interreg Slovenská republika-Maďarsko a pre účely prípravy strategického dokumentu (SD) ako národný orgán, ktorý ako rezortný orgán podľa § 3 písm. I) zákona 24/2006 predkladá návrh SD na vládu SR a podľa § 57 zabezpečuje posudzovanie vplyvov tohto SD s celoštátnym dosahom.

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Národný orgán:

Matej Štefánik, Programový manažér Interreg V-A Slovenská republika-Maďarsko,

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Adresa: Račianska 153/A, 830 03 Bratislava 33, Slovenská republika

Tel: +421 2 583 17 176

e-mail: matej.stefanik@mirri.gov.sk; konzultacie.sea@mirri.gov.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika-Maďarsko 2021 – 2027

2. Charakter.

Návrh programu cezhraničnej spolupráce Interreg Slovenská republika-Maďarsko 2021 – 2027 predstavuje strednodobý strategický dokument určujúci základné rámce a prioritné oblasti pre podporu cezhraničných aktivít medzi Slovenskou republikou a Maďarskom v programovom období 2021 – 2027. Materiál bol vytvorený na základe teritoriálnej sociálno-ekonomickej analýzy programového územia (ďalej aj „PÚ“). Následne na základe analýzy slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození jeho rozvoja, bol pripravený návrh programu, v ktorom boli zohľadnené aj skúsenosti z realizácie programu v rokoch 2007 – 2013 a 2014 – 2020.

Návrh programu definuje programové územie a jeho charakteristiku, výber hlavných oblastí intervencie, oprávnených priorít a špecifických cieľov, výsledkov a výstupov projektov, cieľové skupiny a potencionálnych žiadateľov a aktivity, ktoré je možné z predmetného programu financovať z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu.

Programové územie programu je tvorené pozdĺž slovensko-maďarskej štátnej hranice. Na slovenskej strane PÚ zahŕňa územie Bratislavského samosprávneho kraja, Trnavského samosprávneho kraja, Nitrianskeho samosprávneho kraja, Banskobystrického samosprávneho kraja a Košického samosprávneho kraja.

3. Hlavné ciele.

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 medzi Slovenskou republikou a Maďarskom je jedným z programov Európskej územnej spolupráce realizovaných v období 2021 – 2027. Hlavným cieľom Programu je čeliť najdôležitejším výzvam a prekonať slabé stránky typické pre pohraničie. Prostredníctvom realizácie spoločných cezhraničných projektov bude program implementovať politické ciele stanovené v príslušných nariadeniach EÚ týkajúcich sa Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Expertná skupina vybrala tri kľúčové oblasti podpory programu na roky 2021 – 2027. A tie sú nasledovné:

– **Priorita 1: Zelenšie pohraničie**

Táto oblasť realizuje predpoklady druhého cieľa politiky EÚ *Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, adaptácie na zmenu klímy a prevencie a riadenia rizika*. Program bude podporovať dva špecifické ciele:

- 6. cieľ – *podpora prechodu na cirkulárnu ekonomiku a efektívne využívanie zdrojov,*
- 7. cieľ – *zvyšovanie biodiverzity, zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí a znižovanie znečistení.*

– **Priorita 2: Sociálnejšie pohraničie**

Táto oblasť realizuje predpoklady štvrtého cieľa politiky EÚ *Sociálnejšia Európa*. Program bude podporovať štyri špecifické ciele:

- 1. cieľ – *zvyšovanie efektívnosti a inkluzívnosti trhu práce a prístup ku kvalitnému zamestnaniu prostredníctvom podpory sociálneho hospodárstva,*
- 2. cieľ – *zlepšenie rovnocenného prístupu ku kvalitným službám vo vzdelávaní, odbornej príprave a celoživotnom vzdelávaní prostredníctvom rozvoja infraštruktúry,*
- 4. cieľ – *zabezpečenie rovnocenného prístupu k zdravotnej starostlivosti prostredníctvom rozvoja infraštruktúry a podpora prechodu od inštitucionálnej starostlivosti k starostlivosti v rámci rodín a komunit,*

– 5. cieľ – *posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v rámci hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnych inovácií.*

– **Priorita 3: Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia**

Táto oblasť realizuje predpoklady špecifického cieľa programov Interreg *Lepšia správa programov Interreg*. Program bude podporovať tieto ciele:

- 1. cieľ – *posilnenie efektívnej správy vecí verejných podporou právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi,*
- 2. cieľ – *budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií „ľudia ľuďom“.*

Účelom analýzy vplyvu na životné prostredie v rámci programového územia programu je identifikovanie najdôležitejších environmentálnych problémov vrátane ich najcitlivejších prvkov a faktorov spôsobujúcich nepriaznivé zmeny na životné prostredie, a ktoré môžu byť dôsledkom realizácie Programu.

4. Obsah (osnova).

1. Stratégia programu: hlavné rozvojové výzvy a politické reakcie

1.1. Programová oblasť

1.2. Zhrnutie hlavných výziev, pričom sa zohľadnia hospodárske, sociálne a územné rozdiely, spoločné investičné potreby a komplementarita s ďalšími formami podpory, poznatky získané z predošlých skúseností a makroregionálne stratégie a stratégie pre morské oblasti, kde je programová oblasť úplne alebo čiastočne pokrytá jednou alebo viacerými stratégiami.

1.3. Zdôvodnenie výberu cieľov politiky a špecifických cieľov programu Interreg, zodpovedajúcich priorít, špecifických cieľov a foriem podpory, ktorými sa v relevantných prípadoch riešia chýbajúce spojenia v cezhraničnej infraštruktúre

2. Priority - Opis vybraných cieľov politiky a špecifického cieľa Interreg

2.2. Priorita 1: Zelenšie pohraničia

- 2.3. Priorita 2: Sociálnejšie pohraničie
- 2.4. Priorita 4: Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia
- 3. Finančný plán
- 4. Akcie uskutočnené na zapojenie príslušných programových partnerov do prípravy programu Interreg a úloha týchto partnerov pri implementácii, monitorovaní a hodnotení.
- 5. Prístup k informovaniu o programe Interreg a jeho zviditeľneniu vrátane plánovaného rozpočtu
- 6. Vykonávacie ustanovenia
 - 6.1. Orgány zodpovedné za programy
 - 6.2. Postup na vytvorenie spoločného sekretariátu
 - 6.3. Rozdelenie záväzkov medzi zúčastnené členské štáty a prípadne tretie krajiny a ZKÚ v prípade finančných opráv požadovaných riadiacim orgánom alebo Komisiou
- 7. Použitie jednotkových nákladov, paušálnych súm, paušálnych sadzieb a financovania, ktoré nesúvisí s nákladmi
- 8. Dodatky

5. Uvažované variantné riešenia.

Variantné riešenia existujú v rámci objemu prostriedkov vyčlenených na jednotlivé priority Programu cezhraničnej spolupráce.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

- Vecný a časový harmonogram prípravy:

Popis aktivity	Začiatok	Ukončenie
Práce nad záverečnou verziou návrhu Programu pracovnou skupinou	11.2021	12.2021
Správa SEA k návrhu Programu	09.2021	10.2021
Verejné konzultácie a konzultácie s inštitúciami k návrhu Programu a k	10.2021	11.2021

správe SEA		
Aktualizácia návrhu Programu a návrhu správy SEA	12.2021	01.2022

- **Časový harmonogram schvaľovania:**

Etapa	Dátum
Schválenie návrhu programu pracovnou skupinou	12.2021
Odovzdanie návrhu programu na medzirezortné pripomienkové konanie, odovzdanie návrhu programu na ÚV SR a na ÚV Maďarska do programu rokovania vlád obidvoch krajín. Zaslanie návrhu programu na schválenie vládou Maďarska a Slovenskej republiky	01.2022
Predloženie programu Európskej komisii a prípadné konzultácie obsahu programu s EK	01.2022 – 03.2022
Schválenie programu Európskou komisiou	II. kvartál 2022

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 medzi Slovenskou republikou a Maďarskom vychádza z nasledujúcich dokumentov:

Dokumenty všeobecného charakteru:

- (Návrh) NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj na riadenie hraníc a víza, COM(2018) 375;
- (Návrh) NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde, COM(2018) 372;
- (Návrh) NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o Európskom sociálnom fonde plus (ESF+), COM(2018) 382;

- (Návrh) NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov, COM(2018) 374;
- (Návrh) NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o mechanizme riešenia právnych a administratívnych prekážok v cezhraničnom kontexte, COM(2018) 373;
- (Návrh) NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu, COM(2020) 22.

Strategické dokumenty Európskej únie:

- Európa 2020: Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu
- Border Orientation Paper Slovak Republic-Hungary
- Stratégia EÚ pre dunajský región
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj - rezolúcia prijatá Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015.
- Biela kniha o budúcnosti Európy a ďalší vývoj. Úvahy a scenáre pre EÚ-27 do roku 2025, COM(2017) 2025, 1. marca 2017.
- Európska zelená dohoda, oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Brusel 11. decembra 2019, COM (2019) 640 záver
- Balík opatrení v oblasti energetiky a klímy (vrátane Rámca politík v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030)

Slovenské strategické dokumenty

- Predpoklady partnerskej dohody
- Národný program reforiem Slovenskej republiky 2019
- Stratégia hospodárskej politiky pre Slovenskú republiku do roku 2030
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky
- Akčný plán pre inteligentný priemysel SR (s Národným investičným plánom na roky 2018 – 2030)
- Strategický plán rozvoja cestnej dopravy SR do roku 2030 - Fáza II.
Stratégie digitálnej transformácie Slovenska 2030 (s Akčným plánom digitálnej transformácie Slovenska na roky 2019 – 2022)
- Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania

Maďarské strategické dokumenty

- Návrh Partnerskej dohody Maďarska pre kohézne fondy na roky 2021 – 2027
- Národný reformný program Maďarska 2020
- Druhá národná stratégia klimateckej zmeny Maďarska na roky 2018 – 2030, ktorá poskytuje výhľad do roku 2050
- Maďarský konvergenčný program 2020 – 2024
- Národná rámcová stratégia pre udržateľný rozvoj
- Národná stratégia klimateckej zmeny
- Národná krajinárska stratégia
- Národná stratégia rozvoja dopravnej infraštruktúry
- Národná energetická stratégia 2030
- Stratégia umelej inteligencie
- Stratégia na posilnenie maďarských mikro-, malých a stredných podnikov
- Národná stratégia rozvoja turizmu 2030
- Národný program ťažko postihnutých osôb
- Národná stratégia mládeže

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

- Európska komisia
- Vláda Slovenskej republiky
- Vláda Maďarska

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

- Rozhodnutie Európskej komisie
- Uznesenie vlády Slovenskej republiky
- Uznesenie vlády Maďarska

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Vstupy pre program cezhraničnej spolupráce na roky 2021 – 2027 predstavujú finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a prostriedky z vlastných zdrojov konečných prijímateľov (v súčasnosti nie je rozhodnuté o celkovom objeme prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja na podporu aktivít v rámci Interreg Slovenská republika-Maďarsko 2021 – 2027 a ani objem národných zdrojov, predbežne sa však ráta s celkovým rozpočtom cca 129 mil. Eur zo zdroja EÚ).

2. Údaje o výstupoch.

Hlavné ukazovatele sú zamerané na sledovanie zvýšenia záujmu potenciálnych prijímateľov o realizáciu cezhraničných projektov, zvýšenia efektivity propagácie programu prostredníctvom prijímateľov

Nie je možné vopred definovať výstupy, keďže konkrétne projekty (aktivity) budú vybrané v priebehu realizácie programu. Avšak na úrovni programu výstupy ovplyvní:

- Počet implementovaných alebo rozvíjaných riešení;
- Počet stratégií/akčných plánov a pilotných aktivít;
- Počet zapojených a spolupracujúcich organizácií;
- Časové úspory vďaka lepšej cestnej infraštruktúre;
- Počet návštevníkov účastníkov a osôb;
- Počet spoločne zorganizovaných verejných podujatí.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

- v rámci programu sú plánované investičné aktivity zamerané na zmierňovanie negatívnych následkov zmien klímy, vrátane prírodných katastrof. Predpokladá sa o. i. spolufinancovanie výstavby vodných záhrad, objektov drobnej retencie, investícií do vodozádržných opatrení a zachytávania dažďovej vody;
- investičné aktivity spojené s ochranou kultúrneho a prírodného dedičstva na území programu;
- dokumentácia k individuálnym projektom bude obsahovať samostatné posudky vplyvu na životné prostredie v súlade s platnou legislatívou.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

Výsledky projektov realizovaných v rámci programu môžu mať pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

V rámci hodnotenia vplyvu plánovaného programu na biodiverzitu a prírodné bohatstvo bude zanalyzované riziko výskytu negatívneho vplyvu na druhy (rastlín aj zvierat) a prirodzených biotopov, ako aj zachovanie ich celistvosti, a to vnútornej celistvosti

jednotlivých oblastí, ako aj vonkajšej s inými chránenými oblasťami a oblasťami, ktoré predstavujú ekologické koridory. Vzhľadom na typ plánovaných aktivít a ich lokalizáciu (o. i. na území miest a v rámci už existujúcich objektov a na pretvorených územiach) bude v hodnotení zohľadnený aj vplyv na územia, ktoré sa nachádzajú mimo zákonných foriem ochrany prírody. V kontexte zachovania prírodného bohatstva a kontinuity ekologických koridorov, ako aj vzhľadom na dosah potenciálnych realizácií je dôležité, aby hodnotenie zohľadňovalo aj zdroje mimo chránených oblastí.

Návrh programu sa plánuje realizovať v prihraničných regiónoch na slovenskej aj maďarskej strane, do značnej miery pokrytých povrchovými formami ochrany prírody, čo znamená, že investície môžu prebiehať alebo sa môžu nachádzať na území chránených oblastí.

Typy aktivít navrhnuté v návrhu programu môžeme rozdeliť do niekoľkých skupín, ktorých pôsobenie na prírodu bude mať rôznorodý charakter, mieru a intenzitu. Vzhľadom na rozsah programu a vykonávané aktivity (miestne, regionálne) bude mimoriadne dôležitou otázkou zachovanie celistvosti chránených oblastí. Táto celistvosť je chápaná ako súbor faktorov, vlastností a procesov spojených s danou oblasťou, ktoré majú vplyv na ciele jej ochrany (týka sa to najmä oblastí Natura 2000), ale aj prepojení a ekologických väzieb s inými oblasťami (napr. v európskej sústave Natura 2000), ktorý zabezpečuje migráciu na úrovni ekosystémov, druhov a génov (ekologické koridory).

Časť projektov navrhnutých v programe je priamo zameraná na zlepšenie fungovania ekosystémov a stavu biotopov a druhov. Pozitívne pôsobiť na prírodné zdroje a ich väzby budú predovšetkým aktivity realizované v rámci špecifického cieľa 2.7 - Zvyšovanie biodiverzity, zelenej infraštruktúry v mestskom prostredí a znižovanie znečistení. Obmedzenie rozširovania inváznych druhov a ochrana biotopov a druhov umožnia zlepšiť stav biotopov a druhov, a zároveň obmedziť rastúci antropogénny tlak. Vypracovanie akčných plánov v oblasti ochrany a zachovania cezhraničných ekologických koridorov

pri zohľadnení ich implementácie bude podporovať zachovanie prepojenia ekosystémov a migračných trás na obidvoch stranách hranice.

Aktivity spojené s ekologickým vzdelávaním budú doplnením cieľa, ktorým je zachovanie biodiverzity.

Niektoré z uvedených typov aktivít môžu mať krátkodobý negatívny, príp. potenciálne negatívny vplyv na biodiverzitu a celistvosť chránených oblastí a na ekologické koridory – týka sa to projektov spojených so zvyšovaním kvality cestnej infraštruktúry a cyklotrás.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Nepredpokladajú sa významnejšie riziká spojené s uplatňovaním strategického materiálu vo vzťahu k životnému prostrediu.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu a cezhraničný charakter aktivít realizované investície na Slovensku môžu mať vplyv na životné prostredie aj v maďarskej časti programového územia.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

Vzťahuje sa na subjekty so sídlom na území Bratislavského samosprávneho kraja, Trnavského samosprávneho kraja, Nitrianskeho samosprávneho kraja, Banskobystrického samosprávneho kraja a Košického samosprávneho kraja:

- štát a jeho organizačné zložky,
- územná samospráva a jej organizačné zložky,
- organizácie zriaďované štátom, krajom, obcou, mestskou časťou a združením obcí,
- neziskové mimovládne organizácie,
- inštitúcie vzdelávacieho systému a vysoké školy

- európske zoskupenia územnej spolupráce,
- vedecké a výskumné organizácie,
- cirkvi a náboženské spoločnosti.

Rozloha PÚ predstavuje 61 496 km² a celková dĺžka hranice medzi Slovenskou republikou a Maďarskom je viac ako 650 km. Počet obyvateľov PÚ predstavuje približne 8,85 mil.

2. Zoznam dotknutých subjektov.

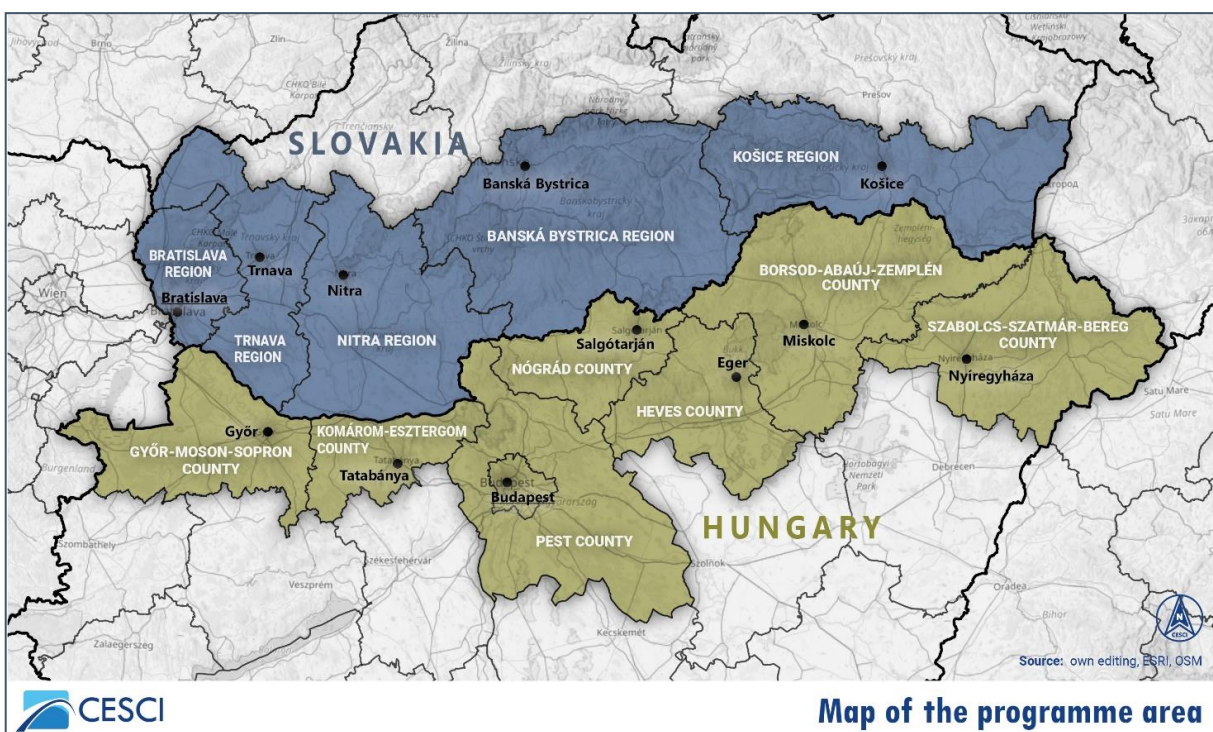
Ako uvedené vyššie.

3. Dotknuté susedné štáty.

Maďarsko.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

- „Teritoriálna analýza programového územia“ vypracovaná pre potreby prípravy programu cezhraničnej spolupráce INTERREG 2021 – 2027 medzi Slovenskou republikou a Maďarskom;
- Intervenčná logika pre nový program;
- Zhrnutie kvantitatívneho prieskumu medzi inštitúciami zo slovensko-maďarského pohraničia, ktorý sa týkal záujmu o typy aktivít na roky 2021 – 2027.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Bratislava, 27.07.2021

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

- Csilla Veres, Spoločný technický sekretariát programu Interreg V-A Slovenská republika-Maďarsko,
- Matej Štefánik, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

.....

Mgr. Tomáš Swiatlowski, PhD.

vedúci oddelenia riadenia programov cezhraničnej spolupráce
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR